

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 6 czerwca 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia Z. M. podlegającej ubezpieczeniom jako pracownik u płatnika składek (...) Sp. z o.o. wynosi:

- za styczeń 2016 r. – na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, na ubezpieczenie chorobowe, ubezpieczenie wypadkowe: 840 zł, na ubezpieczenie zdrowotne: 724,84 zł,

- za luty 2016 r. – na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, na ubezpieczenie chorobowe, ubezpieczenie wypadkowe: 870 zł, na ubezpieczenie zdrowotne: 750,72 zł,

- za marzec 2016 r. - na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, na ubezpieczenie chorobowe, ubezpieczenie wypadkowe: 2.294,52 zł, na ubezpieczenie zdrowotne: 1.979,93 zł.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że Z. M. wystąpiła do oddziału z wnioskiem o dokonanie kontroli i weryfikacji składek odprowadzonych przez pracodawcę firmę (...) Sp. z o.o. z tytułu wynagrodzenia za styczeń – marzec 2016 r.

Na podstawie dokumentów zapisanych w systemie informatycznym ZUS oddział ustalił, że płatnik składek (...) Sp. z o.o. złożył za wnioskodawczynią dokumenty rozliczeniowe, w których obliczył i rozliczył składki od miesięcznych podstaw ich wymiaru: na ubezpieczenia społeczne za styczeń 2016 r. – 840,00 zł, za luty 2016 r. – 870,00 zł, za marzec 2016 r. – 2.294,52 zł oraz na ubezpieczenie zdrowotne za styczeń 2016 r. – 724,84 zł, za luty 2016 r. – 750,72 zł, za marzec 2016 r. – 1979,93 zł.

Organ rentowy wszczął postępowanie administracyjne dotyczące podstaw wymiaru składek za miesiące od stycznia 2016 r. do marca 2016 r. z tytułu zatrudnienia jako pracownik u płatnika składek (...) Sp. z o.o. z siedzibą w Ł.. Po wszczęciu postępowania w dniu 20 kwietnia 2017 r. wpłynęło do Oddziału pismo płatnika składek, w którym na okoliczność zatrudnienia ubezpieczonej złożył wyjaśnienia oraz przedłożył dokumenty tj. umowę o pracę z dnia 28 sierpnia 2015 r., świadectwo pracy, kartę wynagrodzeń za okres od stycznia 2016 r. do grudnia 2016 r., kartę przychodów pracownika za okres od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r., (...) za okres od stycznia 2016 r. do grudnia 2016 r., potwierdzenia realizacji operacji: z 8 stycznia 2016 r. na kwotę 605,60 zł, z dnia 9 lutego 2016 r. na kwotę 626,16 zł, z dnia 9 marca 2016 r. na kwotę 1.618,74 zł. Z przedstawionych dokumentów wynika, że od 1 stycznia 2016 r. zostało przyznane wynagrodzenie w kwocie 870,00 zł brutto oraz, że wynagrodzenie jest płatne z miesięcznym przesunięciem. Wynika również, że w miesiącu styczniu ubezpieczona otrzymała wynagrodzenie w kwocie 840,00 zł brutto, w lutym 2016 r. – 870,00 zł brutto, w marcu 2016 r. – 2.294,52 zł brutto. Zatem ustalono, że kwoty wynagrodzeń wykazane w karcie wynagrodzeń nie różnią się od tych, które płatnik wykazał w złożonych za wnioskodawczynią dokumentach rozliczeniowych m.in. za okres od stycznia 2016 r. do marca 2016 r. Stwierdzono, że złożone przez płatnika dokumenty rozliczeniowe za w/w miesiące są prawidłowe i nie wymagają korekty.

/decyzja – k. 56 – 58/

Odwołanie od w/w decyzji z dnia 17 lipca 2017 r. złożyła ubezpieczona Z. M. reprezentowana przez adwokata i zaskarżyła w/w decyzję w części w zakresie w jakim ustala wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne odwołującej za miesiące styczeń – marzec 2016 r. u płatnika składek (...) sp. z o.o.

Zaskarżonej decyzji zarzuciła:

- naruszenie przepisów prawa materialnego, a to art. 83 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych,

- nie wyjaśnienie wszystkich okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, a to tego, że ubezpieczona podlega: w lutym 2016 r. obowiązkowemu ubezpieczeniu z tytułu umowy o pracę z (...) sp. z o.o. w Ł. od podstawy wymiaru składek w kwocie 1.699,10 zł.

W uzasadnieniu wskazała, że płatnik bezzasadnie wypłacił i zaliczył do przychodu za marzec 2016 r. wynagrodzenia należne pracownikowi – odwołującej – do wypłaty za udział w egzaminach w (...) sp. z o.o. w miesiącach styczeń – luty 2016 r. Odwołująca wskazała nadto, że podtrzymuje swoje stanowisko zawarte w piśmie do płatnika z dnia 21 czerwca 2016 r., a mianowicie, że wynagrodzenia winny być naliczone i wypłacone odpowiednio w styczniu i w lutym 2016 r. i w związku z nieosiągnięciem wynagrodzenia w wysokości minimalnej w miesiącu marcu 2016 r. u płatnika ubezpieczona, zgodnie ze swym wnioskiem podlega dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu z tytułu zawartej umowy zlecenia z innym podmiotem tj. w firmie (...) prowadzonej przez S. K..

W konsekwencji wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji i ustalenie, że ubezpieczona podlega: w lutym 2016 r. obowiązkowemu ubezpieczeniu z tytułu umowy o pracę z (...) sp. z o.o. w Ł. od podstawy wymiaru składek w kwocie 1465,42 zł, w marcu 2016 r. obowiązkowemu ubezpieczeniu z tytułu umowy o pracę z (...) sp. z o.o. w Ł. od podstawy wymiaru składek w kwocie 1.699,10 zł oraz o zasądzenie zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w sprawie według norm przepisanych.

/odwołanie – k. 2 – 4/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniosł o oddalenie odwołania podnosząc argumentację z decyzji.

/odpowiedź na odwołanie – k. 7 – 8/

W piśmie procesowym z dnia 29 maja 2018 r. pełnomocnik ZUS wniosł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 3.600 zł od każdej ze stron, liczone od wartości przedmiotu sporu.

/pismo – k. 144/

Na rozprawie w dniu 9 stycznia 2019 r. pełnomocnik wnioskodawczynie poparł odwołanie, pełnomocnik płatnika składek wniosł o oddalenie odwołania i zasądzenie kosztów postępowania, pełnomocnik ZUS wniosł o oddalenie odwołania i zasądzenie kosztów postępowania.

/protokół rozprawy z dnia 9 stycznia 2019 r. – 00:00:59 – 00:04:56 płyta CD – k. 331/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczynie Z. M. urodziła się (...) Ma wykształcenie wyższe. Ukończyła w 2008 r. studia na Uniwersytecie (...) na kierunku kosmetologia i uzyskała tytuł magistra.

/bezsporne, dyplom – k. 32/

Wnioskodawczynie ukończyła w 2008 r. studia podyplomowe w zakresie organizacji i zarządzania ośrodkami i centrami W. i spa.

/świadczenie ukończenia studiów podyplomowych – k. 31/

W 2010 r. ubezpieczona odbyła kurs pedagogiczny dla Instruktorów Praktycznej (...) Zawodu zorganizowany przez Ośrodek (...) przy Cechu (...) w Ł. oraz szkolenie „menadżer Centrum Kosmetycznego, (...).

/zaświadczenie – k. 34, k. 33/

Wnioskodawczyni w 2013 r. ukończyła studia podyplomowe w Wyższej Szkole (...) na Wydziale Pedagogiki i (...) w zakresie Pedagogiczne Studia (...) „Zawód – Nauczyciel przedmiotów zawodowych”.

/świadectwo – k. 41/

Wnioskodawczyni legitymuje się następującym doświadczeniem zawodowym:

- w okresie od 11 grudnia 2008 r. do 31 stycznia 2009 r. była zatrudniona w P.H.U. (...) w Ł. na stanowisku kosmetyczki w pełnym wymiarze czasu pracy,

- w okresie od 2 marca 2009 r. do 31 maja 2011 r. była zatrudniona w (...), J. M. w Ł. na stanowisku kosmetyka w pełnym wymiarze czasu pracy,

- w okresie od 7 czerwca 2011 r. do 26 sierpnia 2011 r. pracowała w G. T. D. S. w Ł. na stanowisku kosmetyka w pełnym wymiarze czasu pracy,

- w okresie od 3 października 2011 r. do 3 lipca 2012 r. pracowała w (...) spółka jawna w Ł. na stanowisku kosmetyka w pełnym wymiarze czasu pracy,

- w okresie od 22 marca 2014 r. do 30 czerwca 2014 r. pracowała w (...) Sp. z o.o. w Ł. na stanowisku nauczyciela w wymiarze 0,28 etatu,

/świadectwo pracy – k. 30, k. 35, k. 36 – 38, k. 39, k. 40/

Ubezpieczona w okresie od 28 sierpnia 2015 r. do 30 czerwca 2016 r. była zatrudniona w wymiarze 0,46 etatu na podstawie umowy o pracę na czas określony w (...) sp. z o.o. w Ł. na stanowisku nauczyciela – przedmiotów zawodowych w Publicznej Zaocznej Policealnej Szkole (...) w Ł. z wynagrodzeniem 840 zł brutto. Wynagrodzenie było wypłacane do 10 –go dnia następnego miesiąca za miesiąc poprzedni. Miejscem świadczenia pracy była Ł., ul. (...), ul. (...) i u. Żeromskiego 26.

/umowa o pracę – k. 12, 30 akt ZUS, k. 57, zeznania wnioskodawczyni z dnia 6 października 2017 r. – 00:04:09 – 00:14:08 – płyta CD – k. 20, informacja o warunkach zatrudnienia – k. 56/

Z dniem 1 stycznia 2016 r. przyznano ubezpieczonej wynagrodzenie w wysokości 870 zł brutto.

/pismo – k. 32 akt ZUS, k. 45/

Wynagrodzenie u płatnika składek było płatne do 10 –go dnia następnego miesiąca za miesiąc poprzedni.

/informacja o warunkach zatrudnienia – k. 56, regulamin wynagradzania – k. 320 – 321/

Pracodawca sporządził dla ubezpieczonej i pozostałych pracowników karty wynagrodzeń i listy płac.

/karty wynagrodzeń – k. 65 – 68, 101 – 104, listy płac – k. 193 – 198, k. 204 – 211, k. 217 – 222, k. 228 – 233, k. 239 – 243, k. 248 – 253, k. 258 – 262, k. 267 – 271, k. 276 – 284, k. 290 – 298, k. 304 – 311/

Wynagrodzenia były płatne przelewem na konto.

/przelewy – k. 199 – 203, k. 212 – 216, k. 223 – 227, k. 234 – 237, k. 244 – 247, k. 254 – 257, k. 263 – 266, k. 272 – 275, k. 285 – 289, k. 299 – 303, k. 312 – 319/

Szkoły, w których wnioskodawczyni pracowała u płatnika składek organizowały egzaminy i nauczyciele, w tym wnioskodawczyni podczas zatrudnienia w w/w spółce brali udział w przeprowadzaniu tych egzaminów. Otrzymywali za to dodatkowe wynagrodzenie na podstawie dodatkowych umów.

/zeznania wnioskodawczyni z dnia 6 października 2017 r. – 00:04:09 – 00:14:08 – płyta CD – k. 20 w zw. z zeznaniami z dnia 9 stycznia 2019 r. – 00:04:56 – 00:07:53 – płyta CD – k. 331, zeznania świadka M. O. z dnia 13 czerwca 2018 r. – 00:03:06 – 00:15: 11 – płyta CD – k. 150, zeznania świadka K. P. z dnia 3 października 2018 r. – 00:02:17 – 00:07:09 – płyta CD – k. 184/

Wynagrodzenie za udział w egzaminach było wypłacane do 10-tego dnia następnego miesiąca.

/zeznania wnioskodawczyni z dnia 6 października 2017 r. – 00:04:09 – 00:14:08 – płyta CD – k. 20, w zw. z zeznaniami z dnia 9 stycznia 2019 r. – 00:04:56 – 00:07:53 – płyta CD – k. 331/

W okresie styczeń – luty 2016 r. wnioskodawczyni także brała udział w egzaminach i z tego z tytułu otrzymała dodatkowe wynagrodzenie, które zostało jej wypłacone łącznie za styczeń i luty w miesiącu marcu 2016 r.

/zeznania wnioskodawczyni z dnia 6 października 2017 r. – 00:04:09 – 00:14:08 – płyta CD – k. 20 w zw. z zeznaniami z dnia 9 stycznia 2019 r. – 00:04:56 – 00:07:53 – płyta CD – k. 331/

Ubezpieczona w okresie od stycznia do marca 2016 r. otrzymała z tytułu zatrudnienia u w/w płatnika składek następujące wynagrodzenie:

- za grudzień 2015 r. – 840 zł brutto (605,60 zł netto) – przelewem na konto w dniu 8 stycznia 2016 r.,

- za styczeń 2016 r. – 870,00 zł brutto (626,16 zł netto) – przelewem na konto w dniu 9 lutego 2016 r.,

- za luty 2016 r. – 2.294, 52 zł brutto (1.618,74 zł netto) – przelewem na konto w dniu 9 marca 2016 r.

/karta wynagrodzeń – k. 42 akt ZUS, k. 40 akt ZUS, k. 60, , k. 61,potwierdzenia – k. 24 – 26 akt ZUS/

Wnioskodawczyni była zatrudniona w (...) Sp. z o.o. do 28 sierpnia 2016 r.

/świadcstwo pracy – k. 28 akt ZUS, k. 59, k. 64, k. 105/

Podczas zatrudnienia u płatnika składek gdy ubezpieczona stała się niezdolna do pracy w okresie ciąży otrzymywała zasiłek w wysokości 780 zł brutto, mąż ubezpieczonej jest ratownikiem medycznym i zarabia oraz zarabiał 2.350 zł brutto. Wnioskodawczyni z mężem miała w spornym okresie na utrzymaniu dziecko w wieku 4 lat, spłacała kredyt hipoteczny, była w zagrożonej ciąży, która wymagała leczenia. Dlatego też musiała wziąć pożyczkę od najbliższych.

/zeznania ubezpieczonej z dnia 9 stycznia 2019 r. – 00:04:56 – 00:07:53 – płyta CD – k. 331/

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o dokumenty zawarte w załączonych aktach organu rentowego oraz dokumenty załączone do akt, których prawdziwości żadna ze stron nie kwestionowała, a także w oparciu o zeznania ubezpieczonej i świadków.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jest niezasadne.

Stan faktyczny sprawy jest pomiędzy stronami bezsporny. Wnioskodawczyni w odwołaniu przyznała bowiem, że w okresie od 1 stycznia 2016 r. do 31 marca 2016 r. była zatrudniona w (...) sp. z o.o. i marcu 2016 r. oprócz wynagrodzenia zasadniczego otrzymała wynagrodzenie dodatkowe za udział w egzaminach organizowanych przez szkołę, w której pracowała jako nauczyciel zawodu. Nie kwestionowała także wysokości otrzymanego wynagrodzenia w miesiącach od stycznia do marca 2016 r.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 8 ust. 1, art. 11 ust. 1, art. 12 ust. 1 i art. 13 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 1778) pracownicy, to jest osoby fizyczne

pozostające w stosunku pracy, podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i ubezpieczeniu wypadkowemu w okresie od nawiązania stosunku pracy do dnia jego ustania.

Stosownie do treści art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r. Nr 159) osobom tym, w razie choroby lub macierzyństwa, przysługują świadczenia pieniężne na warunkach i w wysokości określonych ustawą.

Na mocy art. 18 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych wymienionych w art. 6 ust. 1 pkt 1-3 i pkt 18a stanowi przychód, o którym mowa w art. 4 pkt 9 i 10, z zastrzeżeniem ust. 1a i 2, ust. 4 pkt 5 i ust. 12. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe oraz ubezpieczenie wypadkowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe, z zastrzeżeniem ust. 2 i ust. 3. (art. 20 ust. 1 powołanej ustawy).

Zgodnie z definicją ustawową sformułowaną w art. 4 pkt 9 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych przychód oznacza przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu: zatrudnienia w ramach stosunku pracy, pracy nakładczej, służby, wykonywania mandatu posła lub senatora, wykonywania pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania, pobierania zasiłku dla bezrobotnych, świadczenia integracyjnego i stypendium wypłacanych bezrobotnym oraz stypendium sportowego, a także z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności oraz umowy agencyjnej lub umowy zlecenia, jak również z tytułu współpracy przy tej działalności lub współpracy przy wykonywaniu umowy.

Natomiast według § 2 ust. 6 rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 kwietnia 2008 roku w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2008 r. Nr 78, poz.465 z późn. zm.) dla każdego ubezpieczonego, którego podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe stanowi przychód, w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, płatnik składek w raporcie lub imiennym raporcie miesięcznym korygującym, o którym mowa w ustawie, zwanym dalej "raportem korygującym", oraz w deklaracji i deklaracji rozliczeniowej korygującej, o której mowa w ustawie, zwanej dalej "deklaracją korygującą", uwzględnia należne składki na ubezpieczenia społeczne od wszystkich dokonanych lub postawionych do dyspozycji ubezpieczonego wypłat - od pierwszego do ostatniego dnia miesiąca kalendarzowego, którego deklaracja dotyczy - stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, z uwzględnieniem ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ustawy.

Stosownie do treści art. 11 ust. 1 z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1509), przychodami są otrzymane lub postawione do dyspozycji podatnika pieniądze i wartości pieniężne oraz wartość otrzymanych świadczeń w naturze i innych nieodpłatnych świadczeń. Z definicji pojęcia przychodu jako świadczenia otrzymanego czy też w niektórych przypadkach postawionego do dyspozycji należy też wnosić o momencie jego uzyskania. Konieczne jest zatem określenie momentu uzyskania przychodu, by przyporządkować przychód do danego okresu rozliczeniowego - roku podatkowego, a w przypadkach rozliczania renty socjalnej również miesiąca (por. wyrok SA w Lublinie z dnia 10 listopada 2016 r., III AUa 542/16, Lex nr 2162894).

A zatem mając na względzie powyższe należy wskazać, że rozliczenie przychodów następuje w miesiącu uzyskiwania przychodu. Skoro ubezpieczonej wypłacono w marcu 2016 r. oprócz wynagrodzenia zasadniczego dodatkowe wynagrodzenie za udział w egzaminach w miesiącach styczniu i lutym 2016 r. to łączna kwota uzyskana przez ubezpieczoną z tytułu wynagrodzenia w marcu 2016 r. stanowi przychód za ten miesiąc. Nie ma zatem znaczenia dla ustalenia przychodu ubezpieczonej za miesiąc marzec 2016 r., fakt, że wynagrodzenie według ubezpieczonej za udział w egzaminach w styczniu 2016 r. powinna była otrzymać do 10 dnia następnego miesiąca tj. do 10 lutego 2016 r., a za udział w egzaminach w lutym 2016 r. do 10 dnia następnego miesiąca tj. do 10 marca 2016 r. (według regulaminu wynagradzania).

A zatem ubezpieczona w w/w miesiącu marcu 2016 r. osiągnęła przychody z tytułu wynagrodzenia za pracę i wynagrodzenia dodatkowego za udział w egzaminach w styczniu i lutym 2016 r. w łącznej kwocie 2.294,52 zł brutto.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie w pkt 1 wyroku.

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd orzekł w pkt 2 sentencji wyroku na podstawie art. 102 k.p.c.

Zgodnie z treścią art. 102 k.p.c. w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegranej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami.

Artykuł 102 k.p.c. jest przepisem wyjątkowym, wymagającym wystąpienia okoliczności szczególnych, jak np. dotyczących stanu majątkowego czy też sytuacji życiowej strony. Stanowi on swoistą „furtkę”, pozostawiając sądowi pewną swobodę w przyznawaniu zwrotu kosztów procesu, gdyby stosowanie zasady odpowiedzialności za wynik sprawy (art. 98 k.p.c.) nie dało się pogodzić z zasadami słuszności.

Zastosowanie art. 102 k.p.c. nie wymaga odrębnego wniosku od strony przegranej i powinno być oceniane w całości okoliczności konkretnego przypadku, które by uzasadniały odstępstwo od podstawowych zasad decydujących o rozstrzygnięciu w przedmiocie kosztów procesu. Do kręgu tych okoliczności należy zaliczyć zarówno fakty związane z samym przebiegiem procesu, jak i fakty leżące na zewnątrz procesu, zwłaszcza dotyczące stanu majątkowego i sytuacji życiowej zobowiązanego. Okoliczności te powinny być oceniane przede wszystkim z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 1974r. II CZ 223/73).

W ocenie Sądu, w niniejszej sprawie, zachodzą okoliczności dające podstawę do zastosowania art. 102 k.p.c. z uwagi na trudną sytuację materialną wnioskodawczynie. Ubezpieczona podczas niezdolności do pracy w okresie zagrożonej ciąży otrzymywała zasiłek w wysokości 780 zł brutto, mąż ubezpieczonej jest ratownikiem medycznym i zarabiał oraz zarabia 2.350 zł brutto. Wnioskodawczynie z mężem ma na utrzymaniu dziecko w wieku 4 lat, spłaca kredyt hipoteczny. Dlatego też podczas pobierania zasiłku musiała wziąć pożyczkę od najbliższych.

Mając powyższe na uwadze zdaniem Sądu, sytuacja życiowa i majątkowa przemawia za zastosowaniem w stosunku do skarżącej art. 102 k.p.c. i na jego podstawie Sąd w pkt 2 wyroku nie obciążył wnioskodawczynie kosztami procesu.

K.K.-W.